

REPUBLIKA HRVATSKA

**Ministarstvo mora, prometa i
infrastrukture**

ITS Direktiva 2010/40/EU

IZVJEŠTAJ

Republike Hrvatske

**o nacionalnim aktivnostima i projektima u vezi s prioritetnim
područjima**

Zagreb, studeni 2017.

SADRŽAJ:

1. Uvod.....	3
2. Direktiva 2010/40/EU	4
3. Izveštaj	5
4. Napredak vezan uz implementaciju Direktive 2010/40/EU	6
4.1. Optimalna uporaba cestovnih, prometnih i putnih podataka	6
4.2. Kontinuitet upravljanja prometom i teretom u okviru usluga ITS-a	8
4.3. Aplikacije ITS-A na području sigurnosti i zaštite cesta	9

1. UVOD

Temeljni cilj ovog dokumenta je prikazati postojeće stanje te plan budućih aktivnosti razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sustava (ITS) u Republici Hrvatskoj. Dokument je posljedica prihvaćenih obveza proisteklih iz Direktive 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza, a primijenjenih u domaćem zakonodavstvu (Zakon o cestama NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 i 92/14). Sukladno članku 72.b Zakona o cestama, Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture donijela Nacionalni program za razvoj i uvođenje ITS-a u cestovnom prometu na prioritetnim područjima iz stavka 1. istog članka, za razdoblje od pet godina, kojim se planiraju aktivnosti i projekti te određuju mjere za provedbu programa.

2. DIREKTIVA 2010/40/EU

Temeljem Direktive 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća sljedeća područja predstavljaju prioritetna područja za razvoj i uporabu specifikacija i normi:

- I. Optimalna uporaba cestovnih, prometnih i putnih podataka,
- II. Kontinuitet upravljanja prometom i teretom u okviru usluga ITS-a,
- III. Aplikacije ITS-a u području cestovne sigurnosti i zaštite,
- IV. Povezivanje vozila s prometnom infrastrukturom

Unutar prioritetnih područja nalaze se sljedeće prioritetne mjere za razvoj i uporabu specifikacija i normi:

- (a) pružanje usluga multimodalnih putnih informacija u cijeloj Europskoj uniji;
- (b) pružanje usluga prometnih informacija u cijeloj Europskoj uniji u realnom vremenu;
- (c) podaci i postupci za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti;
- (d) usklađeno osiguravanje interoperabilnog sustava eCall u cijeloj Europskoj uniji;
- (e) pružanje usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila;
- (f) pružanje usluga rezervacije sigurnih i zaštićenih parkirališnih mjesta za kamione i gospodarska vozila.

3. IZVJEŠTAJ

Nakon početnog izvještaja, države članice svake tri godine podnose izvješće o napretku svojih nacionalnih aktivnostima i projekata u vezi s prioritetnim područjima temeljem članka 17. stavka 3. Direktive 2010/40/EU.

Ovim izvještajem Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske ispunjava obveze iz članka 17. stavka 3. Direktive 2010/40/EU o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza.

Izvješće je pripremila Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske.

4. NAPREDAK VEZAN UZ IMPLEMENTACIJU DIREKTIVE

4.1. OPTIMALNA UPORABA CESTOVNIH, PROMETNIH I PUTNIH PODATAKA

Prioritetno područje I. Optimalna uporaba cestovnih, prometnih i putnih podataka

Prioritetna mjera: (a) pružanje usluga multimodalnih putnih informacija u cijeloj EU

Naziv projekta	Nositelj projekta	Status projekta
Hrvatska programska podrška za provedbu pružanje usluga multimodalnih putnih informacija u cijeloj EU na TEN-T mreži	Hrvatske ceste d.o.o.	Projekt je odobren za EU sufinanciranje u 2017. godini. Trenutno je u izradi Grant Agreement.

Prioritetno područje I. Optimalna uporaba cestovnih, prometnih i putnih podataka

Prioritetna mjera (c) podaci i postupci za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti

Naziv projekta	Nositelj projekta	Status projekta
CROCODILE II CROATIA	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	Projekt je odobren za EU sufinanciranje u 2016. godini. Projekt je u tijeku. Navedenim projektom, između ostalog, implementirat će se prioritetna aktivnost (c) podaci i postupci za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti u sklopu aktivnosti 3. projekta. Planirani završetak projekta je kraj 2019. godine.
CROCODILE III CROATIA	Hrvatske autoceste d.o.o.	Projekt je odobren za EU sufinanciranje u 2017. godini. Projekt se nadovezuje na projekt Crocodile II Croatia, a cilj mu je poboljšanje prekograničnog prometa primjenom ITS aplikacija.

Izvještaj RH o nacionalnim aktivnostima i projektima u vezi s prioritetnim područjima

Modernizacija cestarskog sustava radio veza	Hrvatske ceste d.o.o.	Postavljeno je 17 digitalnih baznih postaja u 8 digitalnih radijskih sustava. Zamijenjeno je 312 analognih korisničkih radijskih postaja digitalnima.
Nadogradnja sustava automatskog neprekidnog brojenja prometa državnih cesta	Hrvatske ceste d.o.o.	Nabavljeno je 26 automatskih stacionarnih brojila prometa te je unaprijeđen ABP-informacijski sustav.
Nadogradnja meteorološko-informacijskog sustava Hrvatskih cesta d.o.o	Hrvatske ceste d.o.o.	Modernizacija programske politike
Nadogradnja sustava promjenjive signalizacije	Hrvatske autoceste d.o.o. i Autocesta Rijeka-Zagreb d.d.	Izvedba projekta predviđena je kroz projekte Crocodile II Croatia i Crocodile III Croatia. U tijeku je izrada projekta dokumentacije za ugradnju programibilnih informacijskih LED displeja (VMS) s portalnim nosačima na određenim lokacijama autocestovne mreže.

4.2. KONTINUITET UPRAVLJANJA PROMETOM I TERETOM U OKVIRU USLUGA ITS-A

<i>Prioritetno područje II: Kontinuitet upravljanja prometom i teretom u okviru usluga ITS-a</i>		
Naziv projekta	Nositelj projekta	Status projekta
Nacionalno središte za upravljanje prometom	Hrvatske ceste d.o.o.	Izvedba projekta predviđena je kroz projekt Crocodile II Croatia unutar aktivnosti 3. projekta „Implementacija Nacionalne pristupne točke“.
Glavni centar za kontrolu prometa na autocestama (HAC-ARZ)	Hrvatske autoceste d.o.o.	Izvedba projekta predviđena je kroz projekt Crocodile II Croatia. U tijeku je izrada projektne dokumentacije.
Uspostava Središnjeg centra za nadzor i upravljanje prometom na državnim cestama	Hrvatske ceste d.o.o.	Izvedba projekta predviđena je kroz projekt Crocodile II Croatia. Središnji centar za nadzor i upravljanje prometom na državnim cestama je planiran u sklopu Nacionalne pristupne točke.

4.3. APLIKACIJE ITS-A NA PODRUČJU SIGURNOSTI I ZAŠTITE CESTA

Prioritetno područje III: Aplikacije ITS-A na području sigurnosti i zaštite cesta

Prioritetna mjera (d) usklađeno osiguravanje interoperabilnog sustava e-poziva u cijeloj EU

Naziv projekta	Nositelj projekta	Status projekta
Implementacija e-poziva u RH	Državna uprava za zaštitu i spašavanje	<p>Izvršena je instalacija tehničkog rješenja potrebnog za prihvata e-poziva u jednom PSAP-u za područje Republike Hrvatske te se 29. rujna 2017. počelo s testiranjem usluge e-poziva u Republici Hrvatskoj u svrhu potpune prilagodbe tehničkog rješenja u PSAP-u za nesmetani prijam e-Poziva. Ovime je poštovan rok u kojem je PSAP s 1. listopada 2017. godine trebao biti spreman za prihvata eCall-a.</p> <p>Usporedno s fazom testiranja provode se radnje za ocjenu sukladnosti djelovanja PSAP-a za eCall u skladu sa zahtjevima utvrđenim u članku 3. Delegirane uredbe komisije (EU) br. 305/2013. i ocjene sukladnosti opisa protokola za privatnost i zaštitu podataka u skladu sa zahtjevima utvrđenim u članku 6. Delegirane uredbe komisije (EU) br. 305/2013.</p>

Prioritetno područje III: Aplikacije ITS-A na području sigurnosti i zaštite cesta

Prioritetna mjera (e) pružanje usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila

Naziv projekta	Nositelj projekta	Status projekta
CROCODILE II CROATIA - Implementacija sustava upravljanja sigurnošću prometa	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	<p>Unutar aktivnosti 4. projekta Crocodile II Croatia planira se implementacija prioritetne mjere (e) pružanje usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila.</p> <p>Implementacija sustava upravljanja sigurnošću prometa predviđena je u dijelu koji se odnosi na dopunu postojeće prometne signalizacije i opreme te povećanja razine uslužnosti postojećih pratećih uslužnih objekata (PUO „Vrata Jadrana“).</p>

Prioritetno područje III: Aplikacije ITS-A na području sigurnosti i zaštite cesta

Prioritetna mjera (f) pružanje usluga rezervacije sigurnih i zaštićenih parkirališnih mjesta za kamione i gospodarska vozila

Naziv projekta	Nositelj projekta	Status projekta
CROCODILE II CROATIA	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	<p>Unutar aktivnosti 4. projekta planira se implementacija prioritetne mjere (f) mogućnost pružanja usluga rezervacije sigurnih i zaštićenih parkirališnih mjesta za kamione i gospodarska vozila.</p>

REPUBLIKA HRVATSKA

**Ministarstvo mora, prometa i
infrastrukture**

ITS Direktiva 2010/40/EU

IZVJEŠTAJ

**Republike Hrvatske o provedbi delegirane uredbe Komisije (EU)
br. 885/2013 o pružanju usluga informiranja o sigurnim i
zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska
vozila**

Zagreb, studeni 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. UREDBA BR. 885/2013	4
2.1. PODRUČJA PRIMJENE UREDBE BR. 885/2013 U REPUBLICI HRVATSKOJ	6
2.2. IZVJEŠTAJ O PROVEDBI UREDBE BR. 885/2013	8
3. NACIONALNO TIJELO NADLEŽNO ZA OCJENU SUKLADNOSTI SA ZAHTJEVIMA UREDBE	9
4. NACIONALNA PRISTUPNA TOČKA.....	10
5. OSNOVNE INFORMACIJE O PARKIRALIŠNIM MJESTIMA.....	12
5.1. PARKIRALIŠNA MJESTA S USLUGOM INFORMIRANJA I USLUGOM DINAMIČNOG INFORMIRANJA	17
6. ZAKLJUČAK	19

1. UVOD

Unutar članka 3. točke (e) Direktive 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. godine o okviru za uvođenje inteligentnih transportnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza, pod prioritetnim mjerama za razvoj i uporabu specifikacija i normi navedena je kao prioritetna mjera pružanje usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila. Prema članku 7. stavku 2. Direktive 2010/40/EU za svaku od prioritetnih mjera donosi se poseban delegirani akt. Prema članku 6. stavku 1. Direktive 2010/40/EU, Komisija mora donijeti specifikacije potrebne kako bi se osigurala usklađenost, interoperabilnost i kontinuitet pri uvođenju i operativnoj uporabi inteligentnih transportnih sustava za usluge informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima.

Direktiva 2010/40/EU je dana 15. svibnja 2013. godine dopunjena uredbom Komisije (EU) br. 885/2013 o pružanju usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila.

Ovom se uredbom uz pomoć uvođenja usluga informiranja želi optimizirati korištenje parkirališnih mjesta i olakšati donošenje odluka vozačima ili prijevozničkim društvima u koje vrijeme i na kojem mjestu će se parkirati. Europska unija i njene članice su veoma rano shvatile značaj i mogućnost primjene inteligentnih transportnih sustava u rješavanju prometnih i transportnih problema. Da bi se osigurala interoperabilnost i kontinuitet usluge diljem Unije, bitno je da sve države članice razviju usklađen i neprekinut pristup pružanju usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila.

2. UREDBA BR. 885/2013

Uredbom Komisije (EU) br. 885/2013 o pružanju usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila utvrđuju se specifikacije potrebne da bi se osigurala sukladnost, interoperabilnost i kontinuitet potrebni za uvođenje i operativno korištenje usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila na razini Unije, a u skladu s Direktivom 2010/40/EU. Uredba se primjenjuje na pružanje usluga informiranja na transeuropskoj cestovnoj mreži (TEM cestama).

Prema članku 3. Uredbe br. 885/2013, države članice imaju obvezu osigurati kvalitetno pružanje usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima na područjima kojima je takvo pružanje informacija neophodno iz prometnih i sigurnosnih uvjeta. Također, potrebno je odrediti zone prioriteta u kojim će se pružati dinamične informacije.

Podatke za korisnike o sigurnim i zaštićenim javnim i privatnim parkiralištima prikupljaju i stavljaju na raspolaganje javni ili privatni upravitelji parkirališta i pružatelji usluga. Podatke koji se prikupljaju je potrebno distribuirati u određenom vremenskom periodu. Prikupljeni podaci se moraju pružati na jedinstveni način prikladnim sredstvima da bi se svim upraviteljima parkirališta olakšalo prikupljanje podataka na daljinu. Javni ili privatni upravitelji parkirališta i pružatelji usluga moraju koristiti format DATEX II ili druge formate usklađene na međunarodnoj razini da bi se osigurala interoperabilnost usluga informiranja diljem Unije.

Podaci koji se prikupljaju su slijedeći:

1. Statični podaci povezani s parkiralištima:

- identifikacijski podaci parkirališta (naziv i adresa parkirališta za kamione) (uz ograničenje od 200 znakova),
- informacije o lokaciji ulazne točke na parkiralištu (geografska širina/dužina) (20 + 20 znakova)
- identifikator primarne ceste 1 / smjer (20 znakova / 20 znakova); identifikator primarne ceste 2 / smjer (20 znakova / 20 znakova) ako se istom parkiralištu može pristupiti s dvije različite ceste,
- ako je potrebno, oznaka za izlaz koji se treba uporabiti (uz ograničenje od 100 znakova) / udaljenost od primarne ceste (troznamenkasti cijeli broj) u km ili miljama,
- ukupan broj slobodnih parkirališnih mjesta za kamione (troznamenkasti broj),
- cijena parkirališnih mjesta i njezina valuta (300 znakova).

2. Informacije o sigurnosti i opremi parkirališta:

- opis sigurnosne i servisne opreme parkirališta uključujući nacionalnu klasifikaciju, ako se primjenjuje (500 znakova),
- broj parkirališnih mjesta za vozila s hlađenom robom (četveroznamenkasti broj),
- informacije o posebnoj opremi ili uslugama za posebna teretna vozila i drugo (300 znakova).

Kontaktni podaci upravitelja parkirališta:

- ime i prezime (do 100 znakova),
- broj telefona (do 20 znakova),
- adresa elektroničke pošte (do 50 znakova),
- suglasnost upravitelja da se objave njegovi kontakti (da/ne).

3. Dinamični podaci o dostupnosti parkirališnih mjesta uključujući podatke o tome je li parkiralište zauzeto ili zatvoreno te broj dostupnih slobodnih mjesta.

Javni ili privatni upravitelji parkirališta i pružatelji usluga imaju obvezu razmjenjivati i ponovno koristiti podatke te pri tome rabiti format DTEX II. Podaci moraju biti dostupni svim javnim ili privatnim pružateljima usluga informiranja i upraviteljima parkirališta na nediskriminirajućoj osnovi i u skladu s pravima pristupa i postupcima iz Direktive 2003/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. studenog 2003. o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora. Statični podaci moraju biti dostupni preko nacionalne međunarodne pristupne točke. Za dinamične podatke, države članice odgovorne su za uspostavljanje i upravljanje središnjom nacionalnom ili međunarodnom pristupnom točkom u kojoj se u interesu korisnika povezuju sve pojedinačne pristupne točke svih upravitelja parkirališta za kamione i pružatelja usluga na njihovom području.

Vezano uz distribuciju podataka, pružatelji usluga koji prikupljaju informacije na određenim lokacijama, moraju pokazati:

- najmanje slijedeća sva sigurna i zaštićena parkirališta uz koridor udaljenosti otprilike 100 kilometara,
- dostupnost parkirališnih mjesta nekoj zoni prioriteta na najmanje slijedeća sva parkirališta na udaljenosti otprilike 100 kilometara.

Upravitelji parkirališta ili pružatelji usluga moraju obavijestiti korisnike o pokretanju nove usluge informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima bilo kojim komunikacijskim sredstvom koje smatraju prikladnim.

Javni i privatni upravitelji parkirališta moraju odmah obavijestiti nacionalnu ili međunarodnu pristupnu točku i nacionalne vlasti o svakoj promjeni stanja parkirališta, uključujući njegovo zatvaranje. Za svaku novu zonu prioriteta svi javni i privatni upravitelji parkirališta osiguravaju pouzdanost informacija. U tu svrhu moraju vršiti povremene kontrole opreme za otkrivanje, uključujući mjerenje razlike između prikazanih podataka i stvarne dostupnosti parkirališnih mjesta.

Od stupanja na snagu ove Uredbe, države članice dužne su u roku od 12 mjeseci izvijestiti Komisiju o:

- nadležnim tijelima imenovanima za ocjenjivanje sukladnosti zahtjevima iz članka od 4. do 7.;
- opisu pristupne točke, ako je primjenjivo.

Najkasnije 12 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe te svake iduće kalendarske godine, države članice moraju podnijeti izvještaj o:

- broju različitih parkirališnih mjesta i parkirališta na svom području,
- postotku parkirališnih mjesta prijavljenih u usluzi informiranja,
- postotku parkirališta koja pružaju dinamične informacije o dostupnosti parkirališnih mjesta i zonama prioriteta.

2.1. PODRUČJA PRIMJENE UREDBE BR. 885/2013 U REPUBLICI HRVATSKOJ

Prema članku 3. Uredbe br. 885/2013 države članice Europske unije moraju utvrditi područja na kojima je zbog prometnih i sigurnosnih uvjeta potrebno uvesti usluge informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima, kao i zone prioriteta u kojima će se pružati dinamične informacije.

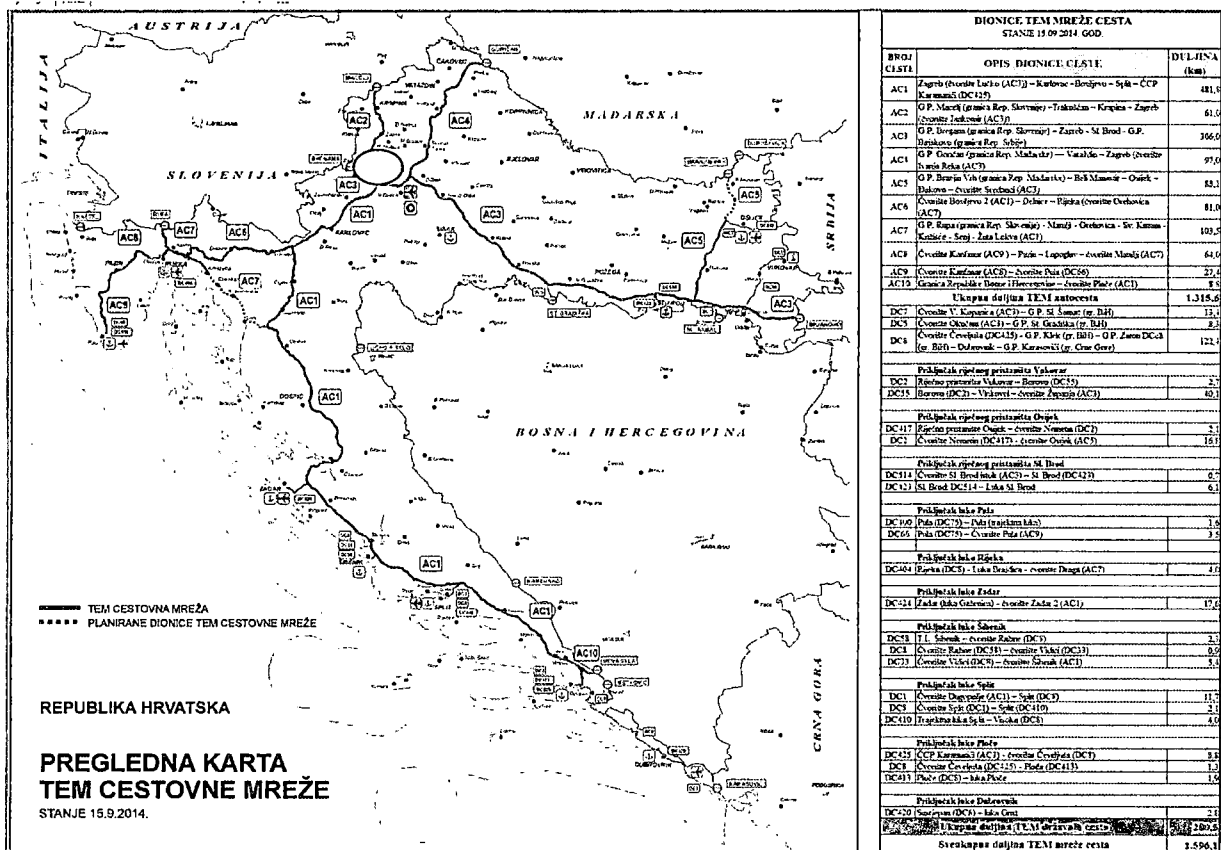
Sukladno navedenim odredbama Uredbe te prometnim i sigurnosnim uvjetima na Transeuropskoj cestovnoj mreži u Republici Hrvatskoj, implementacija informacijskih usluga o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima se primjenjuje na područja koje obuhvaćaju TEM ceste (Slika 1.)

TEM cestama u Republici Hrvatskoj na koje se primjenjuje uredba upravljaju slijedeća društva:

- Hrvatske autoceste d.o.o.,
- Autocesta Rijeka Zagreb d.d.,
- Autocesta Zagreb Macelj d.d.,
- Bina Istra d.o.o.,
- Hrvatske ceste d.o.o.

U nastavku je dana pregledna karta transeuropske cestovne mreže u Republici Hrvatskoj na kojoj se nalaze parkirališta za koja upravitelji autocesta pružaju statične informacije.

Slika 1.: Pregledna karta TEM cestovne mreže u Republici Hrvatskoj s opisom dionica

Ukupna duljina TEM cesta u Republici Hrvatskoj iznosi 1.596,1 km, od čega autoceste čine 1.315,6 km, a državnih cesta 280,5 km.

Sukladno postojećoj situaciji na parkiralištima koja su dio autocesta i brzih cesta na TEM mreži Republika Hrvatska je odredila kao zonu prioriteta za uvođenje usluga dinamičnog informiranja u Republici Hrvatskoj grad Zagreb, područje i okolice glavnog grada Republike Hrvatske, a što je i sjecište glavnih teretnih cestovnih paneuropskih koridora X., X.a i V.b. (Slika 1.). Dodatno uvođenje prioritarnih zona na koje će se primjenjivati dinamičke usluge

informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima na području transeuropske cestovne mreže u Republici Hrvatskoj odrediti će se sukladno potražnji i obujmu prometa kamiona i gospodarskih vozila.

2.2. IZVJEŠTAJ O PROVEDBI UREDBE BR. 885/2013

Ovim izvještajem o provedbi delegirane uredbe Komisije (EU) br. 885/2013 o pružanju usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u Republici Hrvatskoj je izvršilo obvezu iz članka 9., stavaka 1. i 2. uredbe Komisije (EU) br. 885/2013. Izvještaj je pripremljen od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u Hrvatskoj u suradnji s upraviteljima TEM cesta.

3. NACIONALNO TIJELO NADLEŽNO ZA OCJENU SUKLADNOSTI SA ZAHTJEVIMA UREDBE

Sukladno članku 8. Uredbe br. 885/2013 države članice trebaju imenovati nacionalno tijelo nadležno za ocjenu ispunjavaju li pružatelji usluga, upravitelji parkirališta i operatori cestovnog prometa zahtjeve utvrđenje člancima od 4. do 7. To tijelo mora biti nepristrano i neovisno.

Republika Hrvatska još nije imenovala svoje nacionalno tijelo nadležno za ocjenu usklađenosti sa zahtjevima Uredbe o pružanju usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila. Imenovanje tijela će biti obavljeno nakon konzultacija s susjednim državama članicama o mogućnosti imenovanja zajedničkog tijela te u skladu s postojećom praksom u državama članicama.

4. NACIONALNA PRISTUPNA TOČKA

Pod pojmom »Nacionalna pristupna točka« podrazumijeva se digitalna pristupna točka na kojoj se informacije o parkirališnim mjestima prikupljaju, obrađuju i pripremaju za distribuciju. Republika Hrvatska još nije imenovala svoju nacionalnu pristupnu točku sukladno zahtjevima Uredbe br. 885/2013.

Na temelju članka 72.b stavka 3. Zakona o cestama (NN 84/2011, 22/2013, 54/2013, 148/2013 i 92/2014), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 3. srpnja 2014. godine donijela Nacionalni program za razvoj i uvođenje inteligentnih transportnih sustava (ITS) u cestovnom prometu za razdoblje od 2014. do 2018. godine u kojem je prikazan plan budućih aktivnosti razvoja i uvođenja ITS-a u Republici Hrvatskoj. U Programu je dan prijedlog projekata uvođenja inteligentnih transportnih sustava obzirom na prioriteta područja definirana Direktivom 2010/40/EU o uvođenju ITS-a.

Programom građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. godine se smještaj nacionalne pristupne točke planira u sklopu Središnjeg centra za nadzor prometa na državnim cestama.

Provedbom projekta Crocodile II Croatia u Republici Hrvatskoj uspostaviti će se:

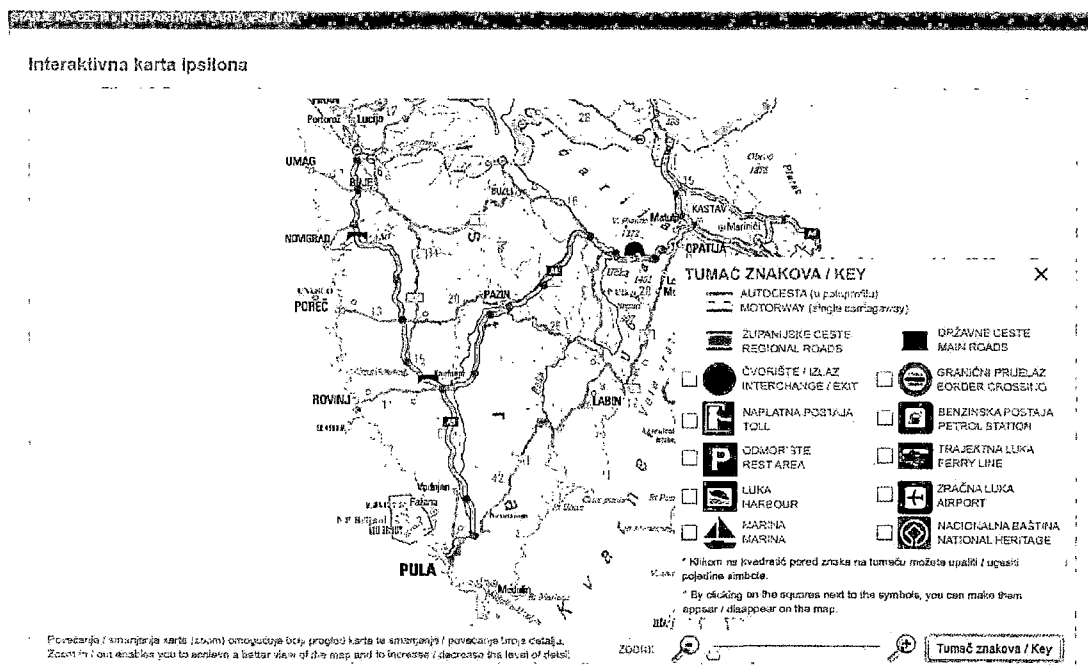
- Nacionalna pristupna točka,
- Središnji centar za nadzor i upravljanje prometom na državnim cestama,
- Središnji centar za vođenje i kontrolu prometa na autocestama.

Također, projektom Crocodile III Croatia nacionalna pristupna točka će se nadograditi i proširiti dodatnim linkovima i prometnim informacijama.

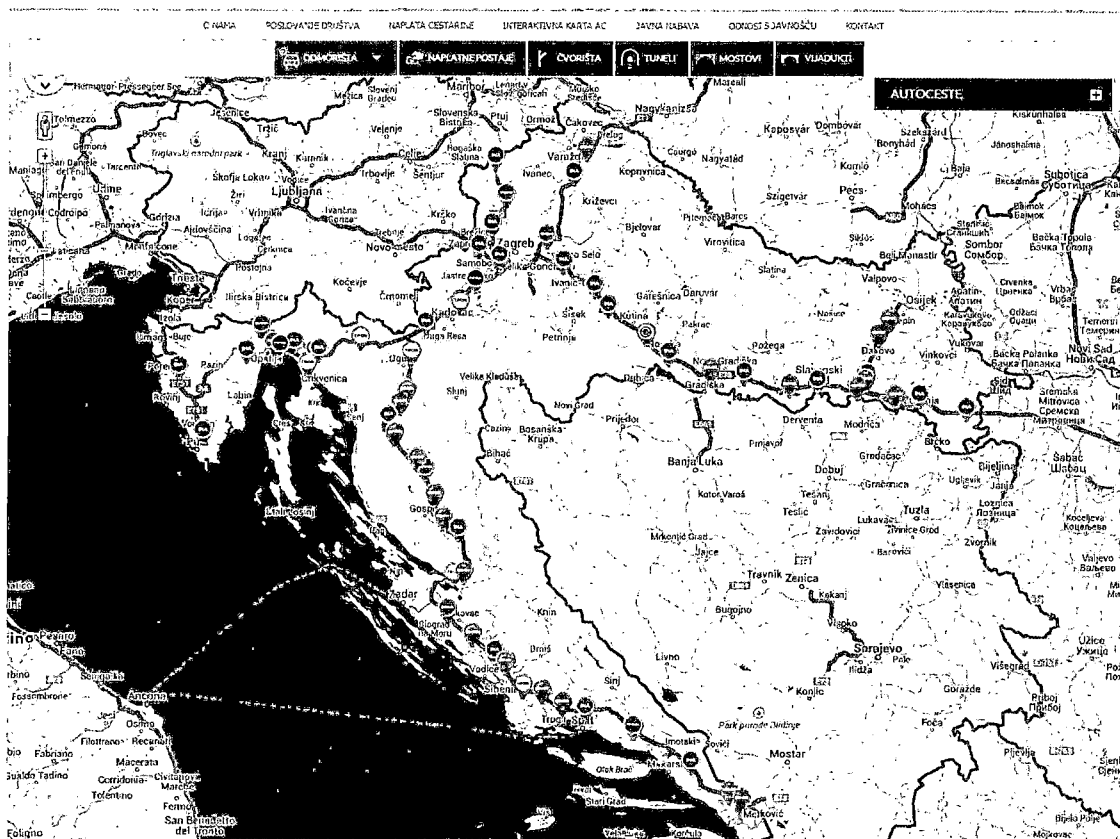
Za uspostavu nacionalne pristupne točke Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je obvezalo društvo Hrvatske ceste d.o.o., a sukladno Zakonu o cestama.

Ovisno o upravitelju ceste, osnovni podaci o parkiralištima su dostupni na slijedeće načine:

- putem weba stranica upravitelja (Slika 2.),
- putem web stranice društva za održavanje i naplatu cestarina - HAC-ONC d.o.o. (Slika 3.),
- na fiksnoj prometnoj signalizaciji postavljenoj prije svakog odmorišta (prometni znak) o osnovnim uslugama dostupnim na parkiralištima.

Slika 2.: Primjer izgleda web stranice s dostupnim informacijama o parkirališnim mjestima (Upravitelj: Društvo Bina Istra d.o.o.)

Slika 3.: Karta HAC-ONC d.o.o., društva s ograničenom odgovornošću za održavanje autocesta i naplatu cestarine na autocestama

5. OSNOVNE INFORMACIJE O PARKIRALIŠNIM MJESTIMA

TEM cestama u Republici Hrvatskoj na koje se primjenjuje uredba upravljaju slijedeća društva:

- Hrvatske autoceste d.o.o.,
- Autocesta Rijeka Zagreb d.d.,
- Autocesta Zagreb Macelj d.d.,
- Bina Istra d.o.o.,
- Hrvatske ceste d.o.o.

Popis parkirališta za kamione i gospodarska vozila teretna vozila na TEM autocestama kojima upravljaju navedena društva dan je u nastavku i raspoređen po upraviteljima parkirališta, tj. TEM autocesta s upisanim osnovnim podacima (Tablica 1.).

LOKACIJA PARKIRALIŠTA			OSNOVNE INFORMACIJE					
CES TA	DIONICA	STRANA	UPRAVITELJ	NAZIV PARKIR ALIŠTA	ADR	TER	BUS	Total
A1	Bosiljevo 2 - Ogulin	L	HAC	Dobra		12	3	15
A1	Bosiljevo 2 - Ogulin	D	HAC	Dobra		12	3	15
A1	Ogulin - Brinje	L	HAC	Modruš	4	8	3	15
A1	Ogulin - Brinje	D	HAC	Modruš		12	3	15
A1	Ogulin - Brinje	D	HAC	Jezerane			5	5
A1	Brinje - Žuta Lokva	L	HAC	Brinje		12	10	22
A1	Brinje - Žuta Lokva	D	HAC	Brinje		12	8	20
A1	Brinje - Žuta Lokva	L	HAC	ADR parkiralište - tunel Brinje	5			5
A1	Žuta Lokva - Otočac	L	HAC	B.Dubrava		12	3	15
A1	Žuta Lokva - Otočac	D	HAC	B.Dubrava		12	3	15
A1	Otočac - Perušić	D	HAC	ADR parkiralište - tunel Plasina	5			5
A1	Otočac - Perušić	L	HAC	Ličko Lešće		5		5
A1	Otočac - Perušić	D	HAC	Ličko Lešće		14	5	19
A1	Otočac - Perušić	L	HAC	Janjče		12	3	15
A1	Otočac - Perušić	D	HAC	Janjče		12	3	15
A1	Perušić - Gospić	L	HAC	Lički Osik		12	4	16

Republika Hrvatska: Primjena Uredbe 885/2013 o parkiralištima za gospodarska vozila

A1	Perušić - Gospić	D	HAC	Lički Osik		8	10	18
A1	Gospić - Gornja Ploča	L	HAC	Jadova		1	1	2
A1	Gospić - Gornja Ploča	D	HAC	Jadova		1	1	2
A1	Gospić - Gornja Ploča	L	HAC	Zir		12	3	15
A1	Gospić - Gornja Ploča	D	HAC	Zir		12	3	15
A1	Sv.Rok - Maslenica	L	HAC	Marune		18	16	34
A1	Sv.Rok - Maslenica	L	HAC	Jasenice		5	8	13
A1	Sv.Rok - Maslenica	D	HAC	Jasenice		10	8	18
A1	Zadar 2 - Benkovac	L	HAC	Nadin	4	16	5	25
A1	Zadar 2 - Benkovac	D	HAC	Nadin	4	16	5	25
A1	Benkovac - Pirovac	L	HAC	Pristeg		10	2	12
A1	Benkovac - Pirovac	D	HAC	Pristeg		10	2	12
A1	Pirovac - Skradin	L	HAC	Prokljan		12	3	15
A1	Pirovac - Skradin	D	HAC	Prokljan		12	3	15
A1	Skradin - Šibenik	L	HAC	Krka		14	8	22
A1	Skradin - Šibenik	D	HAC	Krka		14	8	22
A1	Šibenik - Vrpolje	L	HAC	Vrpolje		7	2	9
A1	Šibenik - Vrpolje	D	HAC	Vrpolje		8	3	11
A1	Vrpolje - Prgomet	L	HAC	Sitno		4	2	6
A1	Vrpolje - Prgomet	D	HAC	Sitno		4	2	6
A1	Prgomet - Vučevica	L	HAC	Radošić		4	2	6
A1	Prgomet - Vučevica	D	HAC	Radošić		4	2	6
A1	Vučevica - Dugopolje	L	HAC	Kozjak	4	5	3	12
A1	Vučevica - Dugopolje	D	HAC	Kozjak	4	15	5	24
A1	Bisko - Blato Na Cetini	L	HAC	Mosor	4	14		18
A1	Bisko - Blato Na Cetini	D	HAC	Mosor	4	14		18
A1	Zagvozd - Ravča	L/D	HAC	Rašćane Gornje		20	8	28
A1	Vrgorac - Ploče	L/D	HAC	Dusina		10	7	17
A10	Ploče - granica RBiH	L/D	HAC	Pojezerje		12	5	17
A3	Bobovica - Sv.Nedelja	L	HAC	Gradna		33	5	38
A3	Bobovica - Sv.Nedelja	D	HAC	Gradna		41	9	50
A3	Jankomir - Lučko	L	HAC	Plitvice		19	3	22
A3	Jankomir - Lučko	D	HAC	Plitvice		40	4	44
A3	Rugvica - Ivanić Grad	L	HAC	Ježevo		11		11
A3	Rugvica - Ivanić Grad	D	HAC	Ježevo		11		11
A3	Križ - Popovača	L	HAC	Križ	3	7		10
A3	Križ - Popovača	D	HAC	Križ	3	7		10
A3	Popovača - Kutina	L	HAC	Stari Hrastovi		7		7
A3	Kutina - Novska	L	HAC	Lipovljani		11		11
A3	Kutina - Novska	D	HAC	Lipovljani		11		11

Republika Hrvatska: Primjena Uredbe 885/2013 o parkiralištima za gospodarska vozila

A3	Novska - Okučani	L	HAC	Novska		13		13
A3	Novska - Okučani	D	HAC	Novska		13		13
A3	Okučani - N.Gradiška	L	HAC	Dragalić	3	25		28
A3	Okučani - N.Gradiška	D	HAC	Dragalić	3	25	5	33
A3	N.Gradiška - Lužani	L	HAC	Staro Petrovo Selo		15		15
A3	Lužani - Slavonski Brod Zapad	D	HAC	Lužani		12	2	14
A3	Lužani - Slavonski Brod Zapad	D	HAC	B.Stupnik		25	4	29
A3	Sl. Brod Zapad - Sl. Brod Istok	L	HAC	Marsonija		20		20
A3	Sl. Brod Zapad - Sl. Brod Istok	D	HAC	Marsonija		20	5	25
A3	Slavonski Brod Istok - Sredanci	L	HAC	Sredanci	4	24		28
A3	Slavonski Brod Istok - Sredanci	D	HAC	Sredanci		28		28
A3	Velika Kapanica - Babina Greda	D	HAC	Babina Greda	4	24		28
A3	Babina Greda - Županja	L	HAC	Rastovica		27		27
A3	Županja - Spačva	L	HAC	Bošnjaci		7	3	10
A3	Županja - Spačva	D	HAC	Bošnjaci		7	3	10
A3	Spačva - Lipovac	L/D	HAC	Spačva		43	11	54
A4	Ludbreg - Varaždin	L	HAC	Varaždin	2	5		7
A4	Ludbreg - Varaždin	D	HAC	Varaždin	2	5		7
A4	Varaždinske Toplice - Novi Marof	L	HAC	Ljubeščica		8	6	14
A4	Varaždinske Toplice - Novi Marof	D	HAC	Ljubeščica		8	6	14
A4	Sveta Helena - Popovec	L	HAC	Sesvete		16		16
A4	Sveta Helena - Popovec	D	HAC	Sesvete		16		16
A5	Čepin - Đakovo	L	HAC	Beketinci		14	5	19
A5	Čepin - Đakovo	D	HAC	Beketinci		13	5	18
A5	Čepin - Đakovo	L	HAC	Strossmay erovac		11	3	14
A5	Čepin - Đakovo	D	HAC	Strossmay erovac		10	3	13
A5	Đakovo - Sredanci	L	HAC	Ivandvor	4	20	5	29
A5	Đakovo - Sredanci	D	HAC	Ivandvor	4	20	5	29
A5	Đakovo - Sredanci	L	HAC	Andrijevci		7	3	10
A5	Đakovo - Sredanci	D	HAC	Andrijevci		7	3	10
A 1	Zagreb-Karlovac	D	ARZ	PUO Stupnik, zapad	0	5	5	10

Republika Hrvatska: Primjena Uredbe 885/2013 o parkiralištima za gospodarska vozila

A 1	Zagreb-Karlovac	D	ARZ	PUO Desinec, sjever	0	11	3	14
A 1	Zagreb-Karlovac	L	ARZ	PUO Desinec, jug	0	31	12	43
A 1	Zagreb-Karlovac	D	ARZ	PUO Draganić, sjever	0	21	10	31
A 1	Zagreb-Karlovac	L	ARZ	PUO Draganić, jug	0	20	9	29
A 1	Novigrad-Bosiljevo	L (za oba smjera)	ARZ	PUO Vukova Gorica	0	68	22	90
A6	Kupjak-Ravna Gora	L (za oba smjera)	ARZ	PUO Ravna Gora	0	21	14	35
A6	Vrata-Oštrovica	D	ARZ	PUO Lepenica, sjever	0	5	4	9
A6	Vrata-Oštrovica	L	ARZ	PUO Tuhobić, jug	5	13	14	32
A6	Kikovica-Orehovica	L	ARZ	PUO Cernik- Čavle	0	15	6	21
A6	Kikovica-Orehovica	L	ARZ	PUO Cernik	0	0	0	0
A7	Rijeka-Rupa	D	ARZ	PUO Rupa, istok	0	24	5	29
A7	Rijeka-Rupa	L	ARZ	PUO Rupa, zapad	0	24	5	29
A7	Rijeka-Rupa	L	ARZ	PUO Vrata Jadrana, jug	0	7	7	14
A7	Rijeka-Rupa	D	ARZ	PUO Vrata Jadrana, sjever	0	7	7	14
A7	Rijeka-Rupa	D	ARZ	PUO Zamet	0	0	0	0
102	D102	L	ARZ	PUO Kraljevica, jug	0	2	1	3
102	D102	D	ARZ	PUO Kraljevica, sjever	0	0	0	0
A2	Zaprešić-Zabok	D	AZM	Jajkovlje istok				

Republika Hrvatska: Primjena Uredbe 885/2013 o parkiralištima za gospodarska vozila

A2	Zaprešić-Zabok	L	AZM	Jakovlje zapad				
A2	Zabok-Sv. Križ Začretje	D	AZM	Začretje istok				
A2	Zabok-Sv. Križ Začretje	L	AZM	Začretje zapad				
A2	Krapina-Macelj	D	AZM	Lepa Bukva istok				
A2	Krapina-Macelj	L	AZM	Lepa Bukva zapad				
A9	ČVOR KANFANAR - ČVOR VODNJAN SJEVER	L	Bina-Istra	ODMORI ŠTE BALE				
A9	ČVOR KANFANAR - ČVOR VODNJAN SJEVER	D	Bina-Istra	ODMORI ŠTE BALE				
A9	ČVOR VODNJAN JUG - ČVOR PULA	L	Bina-Istra	ODMORI ŠTE PULA				
A9	ČVOR VODNJAN JUG - ČVOR PULA	D	Bina-Istra	ODMORI ŠTE PULA				
B8	ČVOR LUPOGLAV - TUNEL UČKA	D	Bina-Istra	ODMORI ŠTE VRANJA				
B8	ČVOR LUPOGLAV - TUNEL UČKA	L	Bina-Istra	ODMORI ŠTE VRANJA				
B8	TUNEL UČKA - ČVOR VEPRINAC	D	Bina-Istra	ODMORI ŠTE KVARNE R				
B8	TUNEL UČKA - ČVOR VEPRINAC	L	Bina-Istra	ODMORI ŠTE KVARNE R				
B8	ČVOR VEPRINAC - ČVOR MATULJI	D	Bina-Istra	ODMORI ŠTE MATULJI				
B8	ČVOR VEPRINAC - ČVOR MATULJI	L	Bina-Istra	ODMORI ŠTE MATULJI				
DC1	017	D	HC	BP CRODUX - DUGOPO LJE - SJEVER				
DC1	014	D	HC	BP CRODUX - DUGOPO LJE - JUG				

DC5	002	L	HC	PARKIRA LIŠTE MOTELA KUNJEV CI				
DC5	003	D	HC	PARKIRA LIŠTE MOTELA JELEN				
DC5	003	L	HC	PARKIRA LIŠTE BENZ.PO STAJE NCU				
DC8	024	D	HC	RABA				
DC8	024	D	HC	KLEK				
DC8	025	D	HC	BISTRIN A				
DC8	026	D	HC	SMOKVI NA				
DC8	027	D	HC	VELIKI ŽALI				
DC8	027	D	HC	MOST DR.F.TUĐ MANA				

Tablica 1. : Popis parkirališta i informacije o parkiralištima na TEM cestovnoj mreži

Legenda:

ADR – vozila za prijevoz opasnih tvari

TER – teretna vozila

BUS – autobusi

HAC – Hrvatske autoceste d.o.o.

ARZ – Autocesta Rijeka-Zagreb d.d.

AZM – Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o.

HC- Hrvatske ceste d.o.o.

5.1. PARKIRALIŠNA MJESTA S USLUGOM INFORMIRANJA I USLUGOM DINAMIČNOG INFORMIRANJA

Republika Hrvatska, u skladu s uredbom, još nije uspostavila svoju nacionalnu pristupnu točku za prikupljanje, obradu i pripremu za distribuciju informacija o parkirališnim mjestima, informacijske usluge se pružaju na druge načine, ali se ista planira realizirati provedbom projekta Crocodile II Croatia za koji je u završnoj fazi izrada projektne dokumentacije.

Na području transeuropske mreže u Republici Hrvatskoj predviđena je prioritetna zona na širem području grada Zagreba, koja će uključivati pružanje dinamičnih usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima u skladu s Uredbom.

Provedbom projekta Crocodile II Croatia te ostalim projektima vezanim uz delegiranu uredbu 885/2013, društva koja upravljaju TEM cestama u narednom razdoblju planiraju sljedeće aktivnosti:

- Hrvatske autoceste d.o.o.:
  - o osiguranje čuvanog parkirališta na odmorištu Gradna sjever/jug na autocesti A3;
  - o novo odmorište (jednostrano s pristupom iz oba smjera autoceste) na autocesti A3: Bregana - Zagreb - Lipovac, Dionica: čvor Lučko - čvor Ivanja Reka
  - o novo odmorište Črnc sjever (zamjenski plato umjesto starog odmorišta Ježevo sjever koje se planira trajno isključiti iz prometa – autocesta A3) – u tijeku izrada glavnog projekta;
  - o osiguranje čuvanog parkirališta na odmorištu Ježevo jug (autocesta A3) - u tijeku postupak nabave projektne dokumentacije,
  - o osiguranje čuvanog parkirališta na odmorištu Sredanci sjever (autocesta A3) – u tijeku postupak nabave projektne dokumentacije.
- Autocesta Rijeka-Zagreb d.d.:
  - o osiguranje čuvanog parkirališta na odmorištu Vrata Jadrana na autocesti A7 – izvedba u sklopu projekta Crocodile II Croatia;
- Hrvatske ceste d.o.o.:
  - o u tijeku je izrada studije kojom će se definirati potrebe, mogućnosti i način realizacije osiguranja čuvanih parkirališta na postojećim ili novim odmorištima na državnim cestama.

6. ZAKLJUČAK

Prema članku 9., stavcima 1. i 2. uredbe Komisije (EU) br. 885/2013 o pružanju usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u Republici Hrvatskoj pripremilo je Izvještaj o provedbi delegirane uredbe Komisije (EU) br. 885/2013 o pružanju usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila.

Republika Hrvatska još nije imenovala svoje nacionalno tijelo nadležno za procjenu usklađenosti sa zahtjevima Uredbe o pružanju usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila. Obveza države članice pod člankom 8. uredbe br. 885/2013 za imenovanjem nacionalnog tijela nadležnog za ocjenu sukladnosti zahtjevima uredbe će se riješiti u suradnji sa susjednim državama članicama.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture zadužilo je društvo Hrvatske ceste d.o.o. za uspostavu nacionalne pristupne točke koja se planira izvesti u sklopu projekta Crocodile II Croatia. Trenutno su dostatne statične informacije koje upravitelji parkirališta za teretna i gospodarska vozila nude, a predviđeno uvođenje dinamičnih usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima u prioritetoj zoni Zagreb i na području grada Rijeke. Uvođenje dodatnih zona će se razmotriti prema potrebi.

REPUBLIKA HRVATSKA

**Ministarstvo mora, prometa i
infrastrukture**

ITS Direktiva 2010/40/EU

IZVJEŠTAJ

**Republike Hrvatske o provedbi delegirane uredbe Komisije (EU)
br. 886/2013 o podacima i postupcima za pružanje korisnicima,
gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih
informacija u vezi s cestovnom sigurnosti**

Zagreb, studeni 2017.

SADRŽAJ:

1. Uvod.....	3
2. Uredba br. 886/2013	4
2.1. Područja primjene Uredbe br. 886/2013 u Republici Hrvatskoj	6
2.2. Izvještaj o provedbi Uredbe br. 886/2013	7
3. Nacionalno tijelo nadležno za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima uredbe	8
4. Nacionalna pristupna točka.....	9
5. Napredak primjene usluge informiranja i rezultati ocjene sukladnosti.....	11
6. Zaključak.....	12

1. UVOD

Unutar članka 3. točke (c) Direktive 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. godine o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza, pod prioritarnim mjerama za razvoj i uporabu specifikacija i normi navedena je kao prioritarna mjera »podaci i postupci za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti«. Prema članku 7. stavku 2. Direktive 2010/40/EU za svaku od prioritarnih mjera donosi se poseban delegirani akt. Prema članku 6. stavku 1. Direktive 2010/40/EU, Komisija mora donijeti specifikacije potrebne kako bi se osigurala usklađenost, interoperabilnost i kontinuitet pri uvođenju i operativnoj uporabi inteligentnih transportnih sustava za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti.

Direktiva 2010/40/EU je, dana 15. svibnja 2013. godine, dopunjena Uredbom Komisije (EU) br. 886/2013 o podacima i postupcima za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti.

Europska unija i njene članice su veoma rano shvatile značaj i mogućnost primjene inteligentnih transportnih sustava u rješavanju prometnih i transportnih problema. Inteligentni transportni sustavi imaju potencijal da zauzmu značajnu ulogu u poboljšanju sigurnosti prometa. Da bi se osigurala interoperabilnost i kontinuitet usluge diljem Unije, bitno je da sve države članice održavaju osnovnu razinu kvalitete za pružanje, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija te razviju usklađen i neprekinut pristup pružanju usluga informiranja u vezi s cestovnom sigurnosti. Ovom se Uredbom uz pomoć pružanja usluga osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti na transeuropskoj cestovnoj mreži nastoji dodatno unaprijediti sigurnost cestovnog prometa korištenjem modernih tehnologija i informacija kojima raspolažu upravitelji cesta.

2. UREDBA BR. 886/2013

Direktiva 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. godine o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza je važan instrument za koordinaciju provedbe inteligentnih transportnih sustava u Europi. Uvođenjem inteligentnih transportnih sustava na transeuropskoj cestovnoj mreži se želi doprinijeti poboljšanju sigurnosti prometa. U sklopu Direktive 2010/40/EU Europska unija donijela je Uredbu br. 886/2013 koja propisuje specifikacije potrebne kako bi se osigurala usklađenost, interoperabilnost i kontinuitet za uvođenje te operativnu uporabu podataka i postupaka za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti na razini Unije. Uredba se primjenjuje na pružanje usluga osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti na transeuropskoj cestovnoj mreži.

Iz članka 3. Uredbe br. 886/2013 događaji ili uvjeti pokriveni uslugom osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti odnose se na barem jednu od slijedećih kategorija:

- privremeno sklisku cestu,
- životinje, ljude, prepreke, krhotine na cesti,
- nezaštićeno mjesto nesreće,
- kratkotrajne radove na cesti,
- smanjenu vidljivost,
- vozača koji vozi u krivom smjeru,
- neoznačenu blokadu ceste,
- iznimne vremenske uvjete.

Javni ili privatni operatori cestovnog prometa i pružatelji usluga međusobno razmjenjuju podatke koje su prikupili u skladu s člankom 6. U tu će svrhu te podatke učiniti dostupnima u formatu DATEX II (CEN/TS 16157) ili bilo kojem drugom formatu u potpunosti sukladnom i interoperabilnom sa strojno čitljivim formatom DATEX II preko pristupne točke.

Države članice upravljaju nacionalnom pristupnom točkom kojom se pregrupiraju pristupne točke koje su uspostavili javni ili privatni operatori cestovnog prometa ili pružatelji usluga koji djeluju na njihovom području. Ti podaci moraju biti dostupni svim korisnicima osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti za razmjenu i ponovno korištenje:

- na nediskriminirajućoj osnovi,
- unutar Unije, bez obzira na državu članicu u kojoj su uvedene,
- u skladu s pravima pristupa i postupcima utvrđenim u Direktivi 2003/98/EZ,
- unutar roka kojim se osigurava pravovremeno pružanje usluga informiranja,
- preko nacionalne pristupne točke.

Javni i privatni operatori cestovnog prometa i pružatelji usluga moraju osigurati pravovremenu obnovu i kvalitetu podataka dostupnih preko njihove pristupne točke.

Javni i privatni operatori cestovnog prometa i pružatelji usluga i radijski i televizijski nakladnici posvećeni prometnim informacijama imenovanim nacionalnim tijelima moraju dati svoje identifikacijske podatke i opis usluge informiranja koju pružaju te predati izjavu o sukladnosti zahtjevima iz članka 3. do 8.

Izjava treba sadržavati slijedeće elemente, ako je primjenljivo:

- pokrivene kategorije povezane s cestovnom sigurnosti te pokrivenost cestovne mreže uslugom informiranja,
- informacije o njihovoj pristupnoj točki za prometne podatke povezane s cestovnom sigurnosti i uvjetima njezina korištenja,
- oblik prometnih podataka povezanih s cestovnom sigurnosti dostupnih preko njihove pristupne točke,
- način širenja usluge informiranja među krajnjim korisnicima.

Od stupanja na snagu ove Uredbe, države članice dužne su u roku od 12 mjeseci izvijestiti Komisiju o:

- nacionalnom tijelu imenovanom za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima iz članka 3. do 8.,
- opisu postojeće ili predviđene nacionalne pristupne točke.

Najkasnije 12 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe te svake iduće kalendarske godine, države članice moraju podnijeti izvještaj o:

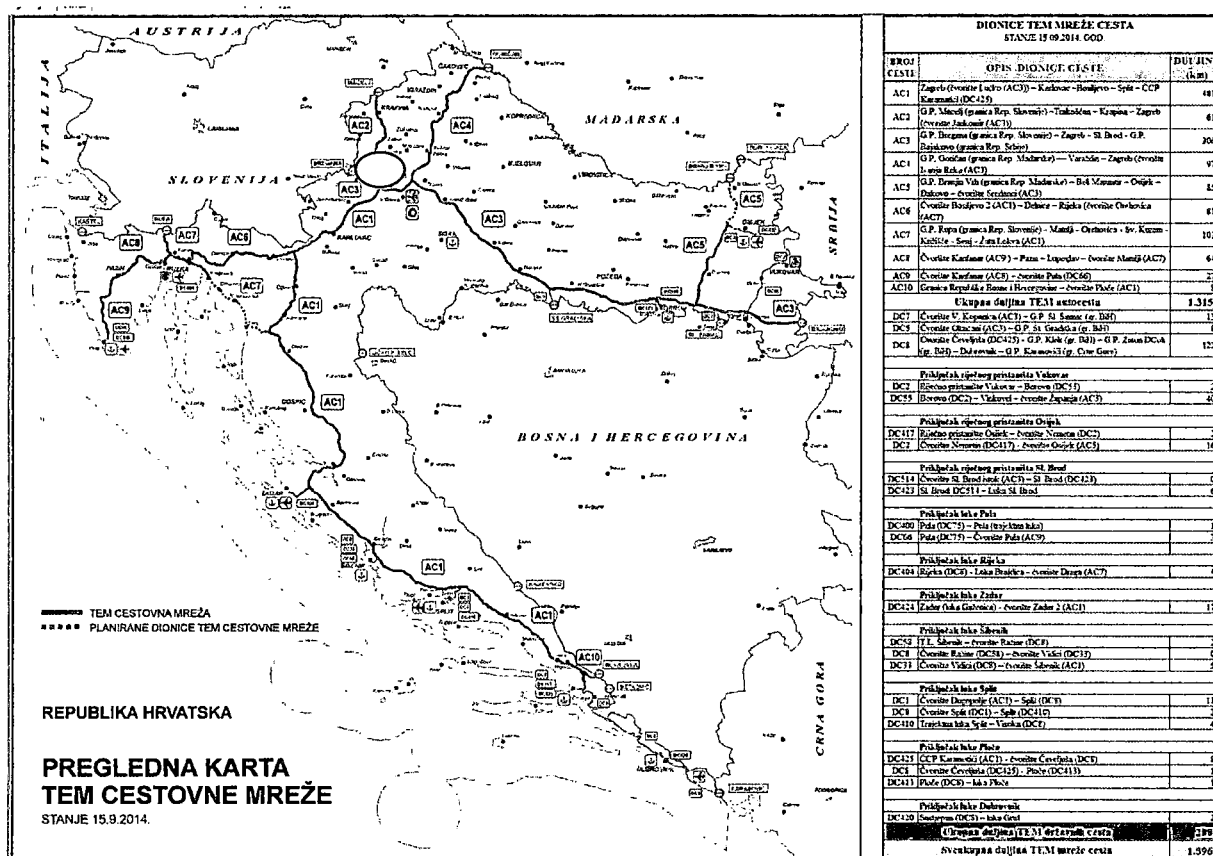
- o napretku postignutom u vezi s provedbom usluge informiranja, uključujući kriterije korištene za utvrđivanje njezine razine kvalitete te sredstva za praćenje kvalitete,
  - o rezultatima ocjene sukladnosti zahtjevima iz članka 3. do 8.,
- prema potrebi, o opisu promjena izvršenih na nacionalnoj pristupnoj točki.

2.1. PODRUČJA PRIMJENE UREDBE BR. 886/2013 U REPUBLICI HRVATSKOJ

Prema članu 5. Uredbe br. 886/2013 države članice Europske unije trebaju odrediti dionice transeuropske cestovne mreže na kojima je zbog prometnih i sigurnosnih uvjeta potrebno uvesti uslugu osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti.

U nastavku je dana pregledna karta transeuropske cestovne mreže za koje su upravitelji dužni osigurati uslugu osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti te korisnicima omogućili pristup do istih (Slika 1.).

U nastavku je dana pregledna karta transeuropske cestovne mreže u Republici Hrvatskoj na kojoj se nalaze parkirališta za koja upravitelji autocesta pružaju statične informacije.

Slika 1.: Pregledna karta TEM cestovne mreže u Republici Hrvatskoj s opisom dionica

Ukupna duljina TEM cesta u Republici Hrvatskoj iznosi 1.596,1 km, od čega autoceste čine 1.315,6 km, a državne ceste 280,5 km.

2.2. IZVJEŠTAJ O PROVEDBI UREDBE BR. 886/2013

Ovim izvještajem o provedbi delegirane uredbe Komisije (EU) br. 886/2013 o podacima i postupcima za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u Republici Hrvatskoj je izvršilo obvezu iz članka 10., stavaka 1. i 2. uredbe Komisije (EU) br. 886/2013. Izvještaj je pripremljen od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u Hrvatskoj u suradnji s upraviteljima TEM cesta.

3. NACIONALNO TIJELO NADLEŽNO ZA OCJENU SUKLADNOSTI SA ZAHTJEVIMA UREDBE

Sukladno članku 9. Uredbe br. 886/2013 države članice imenuju nacionalno tijelo nadležno za ocjenu ispunjavaju li javni i privatni operatori cestovnog prometa i pružatelji usluga te radijski i televizijski nakladnici specijalizirani za prometne informacije zahtjeve iz članaka 3. do 8. Imenovano tijelo mora biti nepristrano i neovisno.

Republika Hrvatska još nije imenovala svoje nacionalno tijelo nadležno za ocjenu usklađenosti sa zahtjevima Uredbe o podacima i postupcima za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti.

Imenovanje tijela će biti obavljeno nakon konzultacija sa susjednim državama članicama o mogućnosti imenovanja zajedničkog tijela te u skladu s postojećom praksom u državama članicama.

4. NACIONALNA PRISTUPNA TOČKA

Pod pojmom »Nacionalna pristupna točka« podrazumijeva se digitalna pristupna točka na kojoj se podaci potrebni za nastanak osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti prikupljaju, formatiraju i stavljaju na raspolaganje za razmjenu i ponovno korištenje.

Na temelju članka 72.b stavka 3. Zakona o cestama (NN 84/2011, 22/2013, 54/2013, 148/2013 i 92/2014), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 3. srpnja 2014. godine donijela Nacionalni program za razvoj i uvođenje inteligentnih transportnih sustava (ITS) u cestovnom prometu za razdoblje od 2014. do 2018. godine u kojem je prikazan plan budućih aktivnosti razvoja i uvođenja ITS-a u Republici Hrvatskoj. U Programu je dan prijedlog projekata uvođenja inteligentnih transportnih sustava obzirom na prioritetna područja definirana Direktivom 2010/40/EU o uvođenju ITS-a.

Programom građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. godine se smještaj nacionalne pristupne točke planira u sklopu Središnjeg centra za nadzor prometa na državnim cestama.

Provedbom projekta Crocodile II Croatia u Republici Hrvatskoj uspostaviti će se:

- Nacionalna pristupna točka,
- Središnji centar za nadzor i upravljanje prometom na državnim cestama,
- Središnji centar za vođenje i kontrolu prometa na autocestama.

Također, projektom Crocodile III Nacionalna pristupna točka će se nadograditi i proširiti dodatnim linkovima i prometnim informacijama.

Za uspostavu nacionalne pristupne točke Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je obvezalo društvo Hrvatske ceste d.o.o., a sukladno Zakonu o cestama.

U skladu s odredbom članka 31. Zakona o cestama upravitelji cesta imaju obavezu osiguranja obavješćivanja javnosti o stanju i prohodnosti javnih cesta, izvanrednim događajima na njima i o meteorološkim uvjetima značajnim za sigurno odvijanje prometa.

Navedene obaveze obavješćivanja javnosti upravitelji javnih cesta u Republici Hrvatskoj obavljaju kroz suradnju s Hrvatskim autoklubom. Hrvatski autoklub nacionalna je udruga vozača i vlasnika vozila te udruga autoklubova čija je misija zaštititi interese i zadovoljiti potrebu svojih članova i svih korisnika usluga, vozača općenito, ali i svih sudionika cestovnog prometa. Osim što ima funkciju povećati sigurnost u cestovnom prometu, također neprekidno i sustavno razvija i podiže razinu prometne i tehničke kulture, razvija turizam te štiti okoliš od pretjeranog zagađivanja korištenjem cestovnih prometnih vozila. Hrvatski autoklub trenutno

provodi uspostavu komunikacije putem Datex II protokola čime će se omogućiti preuzimanje podataka preko Nacionalne pristupne točke Republike Hrvatske i susjednih država.

Pravo na pristup informacijama koje posjeduje, raspolaže ili nadzire Hrvatski autoklub uređeno je Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN 25/2013 i 85/2015). Informacije u vezi s cestovnom sigurnosti prikuplja od upravitelja cesta te ih obrađuje i priprema za distribuciju na načine opisane u nastavku.

Razmjena informacija između upravitelja javnih cesta i Hrvatskog autokluba se odvija elektroničkim putem. Kod većih upravitelja podaci se razmjenjuju kroz specijalizirane aplikacije, a dok manji upravitelji informacije razmjenjuju putem emaila. Uz Hrvatski autoklub informacije se redovito razmjenjuju i s Državnim uredom za zaštitu i spašavanje. Sve informacije o stanju na prometnicama i prohodnosti javnih cesta su dostupne u svim medijima javnog informiranja te na web stranicama upravitelja.

5. NAPREDAK PRIMJENE USLUGE INFORMIRANJA I REZULTATI OCJENE SUKLADNOSTI

U posljednje vrijeme, a posebno ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, sve značajnije postaje područje zaštite sudionika u cestovnom prometu. U Nacionalnom programu za razvoj i uvođenje inteligentnih transportnih sustava (ITS) u cestovnom prometu za razdoblje od 2014. do 2018. godine u Republici Hrvatskoj jedan od nacionalnih strateških ciljeva je sigurnost i zaštita cestovnog prometa. Prema tome, planirana su slijedeća dva projekta povezana s cestovnom sigurnosti:

- Implementacija sustava upravljanja sigurnošću prometa,
- Implementacija e-Poziva u Republici Hrvatskoj.

Nacionalni program sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske 2011-2020 je definirao viziju sigurnosti cestovnog prometa kroz drastično smanjenje smrtnog stradavanja i teškog ozljeđivanja u prometu, smanjenje visokih troškova prometnih nesreća, poboljšanje zdravlja i kvalitete života te sigurnu i održivu mobilnost. Kao kvantitativni cilj za navedeno razdoblje (2011-2018) planira se smanjenje broja stradalih u prometnim nesrećama za 50%. U tom smislu, slijedeći politiku i odgovarajuće smjernice Europske unije, jedan od strateških ciljeva Nacionalnog programa za razvoj i uvođenje ITS-a u cestovnom prometu 2014-2018 je podizanje razine cestovne sigurnosti.

Republika Hrvatska još nije imenovala svoje nacionalno tijelo nadležno za ocjenu usklađenosti sa zahtjevima Uredbe o podacima i postupcima za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti. Obveza za imenovanjem nacionalnog tijela nadležnog za ocjenu sukladnosti s zahtjevima Uredbe će se riješiti nakon konzultacija sa susjednim državama članicama. Nakon što se imenuje nadležno nacionalno tijelo za procjenu sukladnosti provesti će se ocjenjivanje usklađenosti te donijeti plan usklađivanja koji će uključivati dinamiku provedbe i potrebna financijska sredstva.

6. ZAKLJUČAK

Prema članku 10., stavcima 1. i 2. Uredbe Komisije (EU) br. 886/2013 o podacima i postupcima za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u Republici Hrvatskoj pripremi je Izvještaj o provedbi delegirane Uredbe Komisije (EU) br. 886/2013 o podacima i postupcima za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti.

Republika Hrvatska još nije imenovala svoje nacionalno tijelo nadležno za ocjenu usklađenosti sa zahtjevima Uredbe o pružanju usluga informiranja u vezi s cestovnom sigurnosti. Imenovanje tijela će se pokušati riješiti u suradnji sa susjednim državama članicama, nakon razmatranja mogućnosti imenovanja zajedničkog tijela u skladu s postojećom praksom.

Nacionalna pristupna točka biti će uspostavljena provedbom projekta Crocodile II Croatia, čija se potpuna realizacija očekuje 2019. godine. Kako bi se osigurala najveća razina usluge, omogućilo integriranje najvećeg broja dionika te osigurali uvjeti za neometan razvoj usluga zasnovanih na ITS-u, predviđena je uspostava Nacionalne pristupne točke najviše razine (razina 3) koja će sadržavati web stranice s linkovima na pružatelje podataka, odgovarajuće meta podatke i odgovarajuću bazu podataka.

REPUBLIKA HRVATSKA

**Ministarstvo mora, prometa i
infrastrukture**

ITS Direktiva 2010/40/EU

IZVJEŠTAJ

Republike Hrvatske

**o provedbi delegirane uredbe Komisije (EU) br. 962/2015 o
poduzetim mjerama za uspostavu nacionalne pristupne točke**

Zagreb, studeni 2017.

SADRŽAJ:

1. Uvod.....	3
2. Izveštaj o provedbi delegirane uredbe br. 962/2015	4
3. Uspostava nacionalne pristupne točke	5

1. UVOD

Unutar članka 3. točke (b) Direktive 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. godine o okviru za uvođenje inteligentnih transportnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza, pod prioriternim mjerama za razvoj i uporabu specifikacija i normi navedena je kao prioriterna mjera pružanje usluga prometnih informacija u cijeloj Europskoj uniji u realnom vremenu.

Prema članku 7. stavku 2. Direktive 2010/40/EU za svaku od prioriternih mjera donosi se poseban delegirani akt. Prema članku 6. stavku 1. Direktive 2010/40/EU, Komisija mora donijeti specifikacije potrebne kako bi se osigurala usklađenost, interoperabilnost i kontinuitet pri uvođenju i operativnoj uporabi inteligentnih prometnih sustava (ITS) za pružanje usluga prometnih informacija u cijeloj Europskoj uniji u realnom vremenu.

Direktiva 2010/40/EU je dana 18. prosinca 2014. godine dopunjena uredbom Komisije (EU) br. 962/2015 o pružanju usluga prometnih informacija u cijeloj Europskoj uniji u realnom vremenu.

Ova Uredba ima za cilj poboljšati dostupnost, razmjenu, ponovnu uporabu i ažuriranje cestovnih i prometnih podataka potrebnih za pružanje visokokvalitetnih i kontinuiranih usluga prometnih informacija u realnom vremenu u cijeloj Uniji.

2. IZVJEŠTAJ O PROVEDBI UREDBE BR. 962/2015

Ovim izvještajem o provedbi delegirane uredbe Komisije (EU) br. 962/2015 o poduzetim mjerama za uspostavu nacionalne pristupne točke, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske izvršilo je obvezu iz članka 12. Stavka 1. uredbe Komisije (EU) br. 962/2015.

Izvještaj je pripremljen od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske.

3. USPOSTAVA NACIONALNE PRISTUPNE TOČKE

Vlada Republike Hrvatske je sredinom 2014. godine usvojila Nacionalni program za razvoj i uvođenje inteligentnih transportnih sustava (ITS) u cestovnom prometu za razdoblje od 2014. do 2018. godine.

Prema Nacionalnom programu za razvoj Inteligentnih transportnih sustava u cestovnom prometu 2014-2018. u Republici Hrvatskoj optimalno korištenje cestovnih, prometnih i putnih podataka spada u prioritetne mjere razvoja ITS-a u Republici Hrvatskoj koje su posebno izražene jer se Hrvatska nalazi na veoma važnim prometnim koridorima jugoistočne Europe. Provođenje ove mjere rezultira smanjenjem prometnih zagušenja i kašnjenja, poboljšanjem prometnih tokova i integracijom sustava, što stvara temelj za pružanje naprednih ITS usluga.

Nacionalna pristupna točka predstavlja jedinstveno mjesto razmjene podataka koje uključuje razmjenu podataka (u stvarnom vremenu) iz domene statičkih cestovnih podataka, dinamičkih podataka o stanju na cestama, prometnih podataka, općih podataka vezanih za cestovnu sigurnost, statičkih podataka o parkiralištima, informacija o sigurnosti i opremi parkirališta i dinamičkih podataka o dostupnosti parkirališnih mjesta. Svrha nacionalne pristupne točke jest objediniti sve postojeće izvore podataka dionika koji prikupljaju takve podatke, te ih učiniti dostupnima, bez naknade, korisnicima, koji ih potom mogu na odgovarajući način distribuirati krajnjim korisnicima prometnog sustava.

Sukladno Nacionalnom programu i potrebi realizacije nacionalne pristupne točke, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture se uključilo u Crocodile II projekt.

Crocodile II je aktualna akcija CEF koja uključuje 9 zemalja članica za provedbu inteligentnih transportnih sustava (ITS). Akcija osigurava koordinirano vođenje i upravljanje prometom koje rezultira pružanjem visoko kvalitetnih putnih i prometnih informacijskih usluga.

Crocodile II Croatia predstavlja dodatni nastavak u integraciji europskog prekograničnog ITS-a. Projekt obuhvaća dio Mediteranskog koridora uključujući urbana čvorišta Zagreb i Rijeku, čime se osigurava kontinuitet ITS usluga između Hrvatske i susjednih zemalja. Projekt se u potpunosti preklapa s projektima Crocodile I i II te predstavlja dodatni iskorak u integraciji ITS-a kroz 13 članica EU, a posebice između Hrvatske, Slovenije, Italije, Mađarske i Austrije. Crocodile II Croatia obuhvaća područje osnovne mreže uz poseban naglasak razvoja ITS-a duž navedenog Mediteranskog koridora uključujući spomenuta urbana čvorišta. Navedenim

obuhvatom treba se osigurati kontinuitet ITS usluga između Republike Hrvatske i susjednih država (Slovenija, Mađarska, Italija i Austrija).

Glavni cilj projekta je implementacija ITS usluga sukladno s Direktivom 2010/40/EU te odgovarajućim delegiranim uredbama (886/2013 i 885/2013), a posebno: davanje aktualnih-stvarno-vremenskih prometnih informacija te pružanje informacija o sigurnim i zaštićenim mjestima za parkiranje teretnih vozila. Osim toga, akcija će uvesti DATEX II protokol kako bi se omogućila automatska razmjena informacija s drugim državama članicama.

Na taj način, projekt će proizvesti koristi za opću javnost povećanjem sigurnosti i učinkovitosti cestovnog prijevoza. Primjerice, smanjenje zagušenja prometa će dovesti do smanjenja vremena putovanja za sve sudionike u prometu.

Sporazumom o poslovnoj suradnji između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, upravitelja autocesta i upravitelja državnih cesta u Republici Hrvatskoj regulirana su međusobna prava i obveze u provedbi projekta Crocodile II Croatia, a sve sukladno Sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) – Sektor prometa, br. INEA/CEF/TRAN/M2015/1136493.

Informacije o Crocodile II Croatia projektu:

Prijavitelj projekta: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (MMPI)

Provedbena tijela: Hrvatske autoceste d.o.o. (HAC), Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (ARZ) Autocesta Zagreb-Macelj (AZM), BINA-ISTRA i Hrvatske ceste d.o.o. (HC)

HAC je ujedno i predsjedavatelj Koordinacijskog tijela za provedbu projekta, a HC su sukladno nalogu Ministarstva zadužene za uspostavu Nacionalne pristupne točke.

Završetak projekta CROCODILE II Croatia, a time i implementacija Nacionalne pristupne točke, predviđen je 2019. godine, a trenutačno je u završnoj fazi izrada projektne dokumentacije, nakon čega će se pokrenuti postupci javne nabave za provedbu projekta.

Obzirom da uredba ima za cilj poboljšati dostupnost, razmjenu, ponovnu uporabu i ažuriranje cestovnih i prometnih podataka potrebnih za pružanje visokokvalitetnih i kontinuiranih usluga prometnih informacija u realnom vremenu u cijeloj Uniji, bitno za napomenuti je kako su gore navedena društva uz suglasnost Ministarstva aplicirali za dodjelu sredstava i u projektu Crocodile III Croatia kojim se planira proširenje i nadogradnja Nacionalne pristupne točke te razmjena prometnih informacija na razini EU, a prvenstveno sa zemljama članicama u okruženju (Slovenija, Mađarska, Italija, Austrija).